

Sygn. akt III AUa 1140/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SA Jolanta Hawryszko (spr.) SA Zofia Rybicka – Szkibiel
Protokolant:	St. sekr. sąd. Karolina Popowicz

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 r. w Szczecinie

sprawy M. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 września 2013 r. sygn. akt VII U 1985/11

oddala apelację.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Barbara Białecka SSA Zofia Rybicka – Szkibiel

Sygn. akt III AUa 1140/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 sierpnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej M. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ zgodnie z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z 17 sierpnia 2011 r. wnioskodawczyni nie jest osobą niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową.

Następnie decyzją z 20 stycznia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił M. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy uzasadnił swoją decyzję tym, iż Komisja Lekarska ZUS – po rozpoznaniu sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika - orzeczeniem z 9 grudnia 2011 roku stwierdziła, że ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy.

Odwołania od wskazanych decyzji złożyła M. N., co do pierwszej kwestionując ocenę stanu zdrowia i wskazując, że specyfika pracy w zawodzie krawca ciężkiego spowodowała przeciążenie rąk w obrębie nadgarstków związane z szyciem na maszynie ciężkich kolder i krojeniem z pomocą nożyczek, co w efekcie spowodowało u ubezpieczonej zespół cieśni nadgarstka prawego II stopnia oraz lewego I stopnia; podała, że cierpi na bóle obu rąk, mrowienie i drętwienie, ma trudności z utrzymaniem przedmiotów w dłoniach. Co do drugiej decyzji zarzuciła, że decyzja organu rentowego została oparta na błędnej ocenie stanu zdrowia. Wskazała, że obustronny zespół cieśni nadgarstków oraz niestabilność kręgosłupa na poziomie L4/L5 uniemożliwiają jej wykonywanie pracy. Podała, że stwierdzono u niej zespół niespokojnych nóg, co wiąże się z problemami z zasypianiem.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań.

Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych łącznie rozpoznał odwołania i wyrokiem z 25 września 2013 r. w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję z 25 sierpnia 2011 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej M. N. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na okres od 29 czerwca 2010 roku do 24 września 2013 roku, w punkcie II przyznał ubezpieczonej M. N. prawo do renty szkoleniowej na okres 6 miesięcy od 25 września 2013 roku, a w punkcie III umorzył postępowanie w części dotyczącej odwołania od decyzji z 20 stycznia 2012 roku.

Sąd okręgowy odwołując się do art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2009 Nr 153, poz. 1227) wyjaśnił, że prawo do świadczenia uzależnione od okresowej niezdolności do pracy ustaje z upływem okresu, na jaki to świadczenie przyznano. Stosownie zaś do przepisu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. 2002 rok, nr 199, poz. 1673 ze zm.) - ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Pierwszej instancji zwrócił także uwagę na art. 60 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który wskazuje warunki jakie musi spełniać osoba kwalifikująca się do skorzystania z renty szkoleniowej. Celem rozpoznania odwołań M. N. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii dwóch zespołów biegłych z zakresu ortopedii, neurologii i medycyny pracy wraz z opiniami uzupełniającymi – w tym ustnymi biegłych z zakresu ortopedii i medycyny pracy. W oparciu o ich wyniki Sąd pierwszej instancji wyraził pogląd, że ubezpieczona była w okresie od 29 czerwca 2010 roku do 31 stycznia 2011 roku częściowo niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową (zespołem cieśni nadgarstka). Biegły z zakresu medycyny pracy w opinii z 31 października 2012 roku i z 11 stycznia 2013 roku wskazał, że ubezpieczona przeszła dwie operacje nadgarstków – w grudniu 2009 roku i w kwietniu 2010 roku. Biegły podał, że sam organ rentowy orzekając częściową niezdolność do pracy brał pod uwagę okres pooperacyjny z konieczną rehabilitacją leczniczą. Biorąc pod uwagę, że wskazane operacje dotyczyły schorzenia wynikającego ze stwierdzonej choroby zawodowej – wniosek o związku stwierdzonej częściowej niezdolności do pracy z tą chorobą biegły, a ostatecznie i Sąd Okręgowy uznali za oczywisty.

Odnosnie oceny stanu zdrowia ubezpieczonej po 31 stycznia 2011 roku, to w oparciu o opinie biegłych sądowych z 7 marca, 14 czerwca 2013 roku i uzupełniające ustne opinie biegłych sądowych z 18 września 2013 roku, Sąd pierwszej instancji uznał, że ubezpieczona jest nadal częściowo okresowo (do 31 grudnia 2013 roku) niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową celem przekwalifikowania. Sąd okręgowy wskazał przy tym, że decydujące znaczenie w uznaniu za prawidłowe wymienionych dotychczas opinii ma zwłaszcza uzupełniająca ustna opinia biegłego z zakresu medycyny pracy J. A. w której biegły – podtrzymując wcześniejsze opinie co do zasady, stwierdził jednak, że ubezpieczona po tej dacie nie powinna wykonywać pracy w zakresie krawiectwa. Sąd pierwszej instancji odniósł się do poziomu kwalifikacji zawodowych ubezpieczonej, które rozbieżnie przedstawiał biegły z zakresu medycyny pracy J. A. oraz zespół biegłych wydający opinię z 7 marca i 14 czerwca 2013 roku i uznał, że na uwzględnienie zasługują wnioski sporządzone przez zespół. Fakt, że ubezpieczona posiada średnie wykształcenie ogólne sam w sobie nie daje jej kwalifikacji zawodowych. Jeżeli zaś zważy się, iż w całym okresie aktywności zawodowej – od 1977 roku do 2010 roku (do czasu przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy) wnioskodawczyni pracowała jako szwaczka, krawiec, krawiec ciężki (w tym zawodzie przez ostatnie 15 zatrudnienia) to trudno oceniać poziom jej

kwalifikacji zawodowych inaczej, niż na tym poziomie. Biorąc zaś pod uwagę, iż biegli orzekli wobec ubezpieczonej celowość przekwalifikowania zawodowego Sąd okręgowy uznał, biorąc pod uwagę wiek ubezpieczonej i poziom jej wykształcenia (średnie), że ubezpieczona jest nadal częściowo okresowo (do 31 grudnia 2013 roku) niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową celem przekwalifikowania. Stan zdrowia ubezpieczonej wyklucza wykonywanie pracy wymagającej wykonywania powtarzalnych ruchów rękami.

Apelację od wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie art.12 ust.3 i art.13 ustawy z 17.12.1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U nr 162 poz.1118 ze zm.) poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że wnioskodawca jest częściowo okresowo niezdolny do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Skarżący wskazał także na błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że wnioskodawczyni jest częściowo okresowo niezdolna pracy, zgodnie z poziomem swoich kwalifikacji w sytuacji kiedy rodzaj stwierdzonych schorzeń u ubezpieczonej nie czyni ją niezdolną do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Wskazując na powyższe, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje.

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona. Sąd okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń oraz należycie ocenił okoliczności sprawy i sąd apelacyjny aprobuje zaskarżony wyrok. Sąd apelacyjny wskazuje, że treść orzeczenia lekarza orzecznika ZUS w przedmiocie zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, braku tej niezdolności lub jej ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać zarówno z profesjonalnej (tj. uwzględniającej aktualny stan wiedzy medycznej) oceny stanu zdrowia badanego (wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2001 r., II UKN 181/00, OSNAPiUS 2002, nr 17, poz. 418), jak i odpowiedniego uwzględnienia (powiązania) biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi, np. posiadanymi kwalifikacjami, możliwością przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwością wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, celowością przekwalifikowania (art. 13 ust. 1 ustawy rentowej). Pominięcie albo błędna ocena – w decyzji organu rentowego wydanej na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, a od 1 stycznia 2005 r. również komisji lekarskiej (art. 14 ust. 3 ustawy rentowej) – któregośkolwiek ze wskazanych wyżej elementów niezdolności do pracy stanowi dla ubezpieczonego podstawę do odwołania się do sądu ubezpieczeń społecznych o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (tak Sąd Najwyższy w wyrokach z 10 czerwca 1999 r., II UKN 675/98, OSNAPiUS 2000, nr 16, poz. 624 i z 6 października 2000 r., II UKN 22/00, OSNAPiUS 2002, nr 10, poz. 247). W okolicznościach sprawy sporna ocena przesłanki niezdolności do pracy ostatecznie dokonana została w oparciu o opinie biegłych, którzy w zakresie swej specjalności stanowczo i przekonująco stwierdzili u opiniowanej częściową niezdolność do pracy w związku z chorobą zawodową. W sprawie M. N. badały dwa zespoły biegłych z zakresu ortopedii, neurologii i medycyny pracy wraz z opiniami uzupełniającymi – w tym ustnymi biegłych z zakresu ortopedii i medycyny pracy. Najistotniejsze okazały się opinie biegłych lekarzy medycyny pracy, którzy oprócz wiedzy medycznej uprawnieni są do tego, aby oceniać przydatność badanego do pracy na konkretnych stanowiskach. Lekarz J. A. stwierdził co prawda, że istnieje związek pomiędzy niezdolnością wnioskodawcy do pracy w okresie od 29 czerwca 2010 roku a 31 stycznia 2011 roku, a chorobą zawodową. W opinii ustnej dodał jednak, że po 31 stycznia 2011 roku ubezpieczona nie powinna wykonywać pracy w zakresie krawiectwa. Lekarz A. J. stanowczo wskazała natomiast, że ubezpieczona jest niezdolna do pracy w wyuczonym zawodzie – krawiectwo ciężkie nadal po dniu 31 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2013 roku celem przekwalifikowania. W ocenie Sądu Apelacyjnego sporządzone w sprawie opinie biegłych nie budzą wątpliwości, są rzeczowe i przedstawiają dokładną analizę procesu chorobowego i stanu zdrowia ubezpieczonej, a w rezultacie pozwalają na miarodajne ustalenie, że stan zdrowia ubezpieczonej w dacie wydawania spornej decyzji pozwalał na przyjęcie, że w okresie od 29 czerwca 2010 roku do 24 września 2013 ubezpieczona była niezdolna do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Sąd okręgowy przeanalizował rozbieżności pomiędzy opinią lekarza J. A. a opiniami sporządzonymi 7 marca oraz 14 czerwca 2013 roku i ostatecznie zajął stanowisko, które umotywował, a co do którego organ rentowy prezentuje

odmienną oceną. Argumenty skarżącego sprowadzają się w zasadzie do polemiki z oceną materiału dowodowego sądu I instancji. Nie może zaś stanowić uzasadnionej podstawy apelacyjnej polemiki z wynikiem postępowania dowodowego i oceną dokonaną w granicach swobodnej oceny dowodów.

Mając na względzie przedstawioną ocenę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

SSA J. Hawryško SSA B. Białecka SSA Z. Rybicka - Szkibiel